

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentelor:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei	
Pe jumătate de an	80 "			
Pe un pătrar de an	40 "			
Un număr	3 Lei.			
Pentru străinătate pe un an		260 Lei.		

Vizitațiunea canonică.

(Continuare)

Petrovasela.

Primirea din Petrovaselo nu a fost cu nimic mai pe jos decât cea din Alibunar. Și aici, la hotar un banderiu impozant și lume multă în trăsuri împodobite cu covoare și flori, a așteptat sosirea Arhipăstorului. De față erau și autoritățile locale, în numele cărora deputatul sinodal M. Șofariu a urat bun sosit P. S. Sale, poftindu-l să treacă în trăsura cu 4 cai, în care a luat loc împreună cu protopresbiterul tractual.

Arhiepiscopul este condus până la biserică de un convoiu cu adevărat impunător. Înaintând prin comună, credincioșii, cu mic cu mare, se atașează rând pe rând la convoiu, încât când sosim la biserică, piața mare din jurul bisericii este o adevărată mare de oameni.

Între dangătele dăoase ale clopotelor și între uralele mulțimei, Arhipăstorul descinde din trăsura și se apropie de poarta bisericii, unde preoții locului: Ștefan Sperchez și Constantin Dimian, încunjuțați de copiii îmbrăcați în stihare, așteptau deja pe Arhiepiscopul. După sărutarea sf. cruci și sf. evanghelii, P. S. Sa îmbracă mantia și luând toiagul în mână, împărtășește binecuvântarea Sa arhiepiscopască poporului credincios. Între acordurile troparului hramului P. S. Sa este condus apoi în sf. biserică, unde se săvârșește rugăciunea de mulțumită. Răspunsurile le-a dat, foarte frumos, și cu precizie rară, corul local, sub măeștră conducere a țaranului Niță Mioșcu.

Terminându-se doxologia preoții slujitori iese afară din sf. altar și preotul Șt. Sperchez salută, cu cuvinte foarte calde, pe P. S. Sa, arătând situația înfloritoare, pe toate terenurile, din această cea mai mare parohie a eparhiei. Arhipăstorul îi răspunde, arătându-și mulțumirea sufletetească ce o simte pentru atâta dragoste din partea credincioșilor din Petrovasela, pe cari îi îndeamnă să-și iubească pământul strămoșesc, unde zac osemintele moș-strămoșilor, fiind în același timp cu supunere loială

cătră M. S. Regele Alexandru I și autoritățile statului S. H. S. și cu credință tare cătră neamul nostru și cătră Biserica noastră strămoșească.

Din biserică, Arhiepiscopul a fost condus cu litia până la poarta bisericii. De aici P. S. Sa a mers la preotul Const. Dimian, apoi la preotul St. Spercher, unde s'a făcut revizia oficiului parohial. Aici a adunat Arhiepiscopul în jurul Său pe membrii Comitetului și ai epitropiei parohiale și pe fruntașii satului, dela cari s'a interesat despre mersul lucrurilor din comună.

Arhiepiscopul împreună cu dl Dr. C. Popăsu, a luat masa în casa ospitală a părintelui Șt. Spercher, iar suita P. S. Sale a luat parte la banchetul oferit de comuna biserică, la care au participat și credincioșii, precum și oaspeții veniți din altă sate.

Deși am mai fi voit să mai zăbovim puțin în această comună fruntașă, unde am început să pătrundem în tainele fraților noștri de dincolo, totuși a trebuit să ne despărțim curând, căci Arhiepiscopul dăduse ordin de plecare.

Satul-nou.

La ora 4 p. m. Arhiepiscopul împreună cu suita Sa a plecat din Petrovaselo, îndreptându-se spre comuna vecină Satul nou.

La hotar așteaptă deja banderiu, primăria comună și lume multă, în trăsuri frumos împodobite, cu flori și cu covoare. Președintele comitetului parohial Pavel Gașpar bineventează pe P. S. Sa și-i pofteste în trăsura cu 4 cai și astfel este condus prin comună până la sf. biserică. Aici aștepta mulțimea poporului, încunjuțând pe preotul locului Victor Popoviciu, care prezintă P. S. Sale, spre sărutare, sf. cruce și sf. evanghelie.

P. S. Sa este condus cu litia în sf. biserică, unde protopresbiterul Ioan Murgu, care este și parohul locului, asistat de preoții St. Spercher (Petrovaselo) și Victor Popoviciu, (al locului) săvârșește rugăciunea de mulțumire.

La sfârșitul rugăciunii de mulțumită, protopresb. I. Murgu bineventează pe P. S. Sa, arătându-i situația religioasă-morală și culturală a credincioșilor și rugându-l să învioreze sufletele lor însetoșate cu învățăturile dreptei noastre credințe.

Arhipăstorul îi răspunde foarte mișcat și mulțumește pentru dragostea ce i-se arată, căci vede în aceasta tăria credinței lor, în legea noastră strămoșească. Le spune apoi credincioșilor, că înainte de aceasta cu 35 ani a luat parte, ca diacon, la sfințirea acestei biserici mărețe și se bucură, că astăzi, ca arhipăstorul lor, poate constata, că sunt vrednici urmași ai părinților lor, cari au zidit această biserică. Îi îndeamnă apoi la supunere loială către toate autoritățile Regatului S. H. S. și la curățenia vieții, precum și la iubirea frățească între dânsii, pentru ca asfel cot la cot să poată munci la înflorirea neamului și bisericii.

P. S. Sa cercetează apoi cum sunt păstrate cele sfinte din sf. altar, iar după aceasta este condus, cu litiă, până la biserica sârbească, unde credincioșii și preotul așteptau deja sosirea P. S. Sale.

Se săvârșește aici o scurtă rugăciune de mulțumită, după care părintele Cedomir bineventează pe P. S. Sa, arătând bucuria credincioșilor sârbi de a putea saluta în mijlocul lor pe Arhipăstorul fraților lor români. Arhierul nostru îi mulțumește, cu cuvinte frumoase, pentru dragostea ce i-se arată și roagă pe credincioșii sârbi să fie cu dragoste către frații lor români și iubindu-se întrolaltă să fie fii credincioși ai bisericii ortodoxe și a statului S. H. S., a cărui propășire și înaintare din inimă o dorește.

Dela biserica sârbească Arhierul a fost condus la casa protopresbiterală, unde a primit omagiile reprezentanților autorităților, precum și pe membrii comitetului și ai epitropiei parohiale și pe fruntașii comunei, cu cari s'au întreținut timp mai îndelungat, interesându-se de nevoile lor și dându-le diferite sfaturi și învățături.

După ce s'a făcut revizia oficiului parohial, P. S. Sa a cercetat pe preotul Victor Popovicu, apoi a luat masa în casa protopresbiterului.

Seara corul, din localitate și fanfara din Ritișor a aranjat o foarte succasă serenadă în onoarea Arhierului, care a ținut să le mulțumească pentru această deosebită atențiune.

Suita P. S. Sale, împreună cu reprezentanții autorităților, au luat apoi parte la banchetul oferit de credincioși, unde am rămas până către orele 10. Agilul și însuflețitul aranjier Pavel Gașpar s'a și trudit să ne mai rețină, dar' înzadar, căci deși am fi dorit să-i facem plăcerea și să mai tănuim despre ale lor, ascultând cântările corului și minunata fanfară a ritișorenilor, totuși a trebuit să ne despărțim, căci eram obosiți și pentru ziua de mâne aveam un program și mai obositor.

(Urmează).

In amintirea părintelui Corneliu Puticiu din Jugoslavia.

De: C. Rudnean.

S'a stins acum nu de mult pe pământ strein un bun prieten și distins cunoscut, părintele **Corneliu Puticiu** -- nemiloasa moarte l-a răpus atunci, când poporul nostru lega cea mai frumoasă nădejde de un viitor mai bun și fericit. -- Bun și harnic a fost tinerul părinte Corneliu Puticiu din Voivodina.

Pe Corneliu Puticiu l-am întâlnit în orașul Logoj, unde după o scurtă convorbire m'am împrietenit, căci el purta acelaș gând pe care l-au purtat și-l poartă încă toți studenții veniți din țară streină -- acolo unde dragostea e mai mare ca'n alt loc și unde ura e mai accentuată, acolo unde lacrimile sunt izvorul suferințelor și unde cântecele de jale e vibrarea unisonă a sufletului obidit.

Și părintele Corneliu Puticiu a avut calitatea di stinsă a omului bun la suflet și această calitate -- dar al Providenței -- l-a făcut să fie stimat și iubit de toți; -- muncitor dela fire a lucrat și 'n afară de datoriile ce i-le impunea situația sa, era gata să-l ajute pe primul venit și'n acelaș timp să-l mângăie pe omul lovit de soartă.

A studiat teologia la Caransebeș și s'a devotat unei cauze însemnate naționale -- a învățat la teologie, căci deasupra lucrurilor lumești există bunuri sufletești pe cari nu le posedă decât cei generoși -- cei idealști.

A devenit un bun propovăduitor al cuvântului sfânt și un luminător al neamului românesc din Jugoslavia, înarmat cu cunoștințele multiple ale Scripturilor și iluminat de glasul conștiinței sale „a fost preot după rânduiala lui Melchisedec“.

Ca orice tiner preot devotat unui ideal național și-a început rodnică muncă prin sfaturi înțelepte prin serviciile dumnezeiești sevârșite și prin imnele adresate Tatălui ceresc...

Vor fi cules multe sfaturi înțelepte bieții noștri Români din Banatul jugoslav, vor fi văzut munca depusă de tinerul lor duhovnic și se vor fi bucurat mult de el! Dar în mijlocul bucuriilor, atunci când omul se gândește la bine, ritmul schimbător al vremii, sau după vorba înțeleptului cronicar „ale lumii acesteia schimbătoare sunt, schimbători sunt șioamenii“... așa și viața lui C. Puticiu a fost repede schimbată.

Părintele C. Puticiu a dus în ultimul timp o luptă eroică cu viața atât de meschină, care zi de zi-i cerea tot mai multă rezistență -- el care era plin de viață a văzut clipă de clipă cum i-se stinge viața...

În mijlocul clipelor de plăcere și entuziasm s'a început noaptea cumplită a unei boli crude, și clipele de entuziasm s'au prefăcut în „gemete de groază“ ale omului care-si părăsește pe cei dragi și trece în lumea Eternității...

Preoții administratori ai parohiilor vacante să grijească de primirea regulată a „Foi Diecezane“ la acele oficii paroh.

În etate de 23 de ani s'a stins C. Puticiu. Inexorabila moarte n'a ținut seamă nici de lacrimile scumpului părinte și ale devotatei sale soții și ale scumpului lor copilăș abia de un an...

Frații săi din țară străină au alergat cu mic cu mare la mormântul său, l-au depus în locașul de vecinică odihnă în „pământul negru“ unde-și doarme somnul lin.

Părintele Corneliu Puticiu face parte din pleiada acelor tineri cari nu pot fi uitați, după cum nu sunt uitați toți aceia, cari în viața aceasta lasă mediului încurjurător ideea unei binefaceri sau a unei bunătăți.

Pe pământul Daciei străbune cruci umile cu inscripții românești ne amintesc că într'o țară străină trăește un popor dornic de lumină; care a avut oameni de sacrificiu, ei au iubit lumina și au înțeles glasul adânc al vremii — ei au biruit lumea!

Mândrul pământ al Banatului îl va adăposti pururea pe părintele C. Puticiu, iar noi cei cari l-am cunoscut și iubit, îi vom păstra amintirea pioasă și-i vom proslăvi memoria în vecii vecilor!!

Curățenia sufletului și a corpului.

Meditație de preotul Sinesiu Bistrieanu.

II. Junele și fecioara cari nișuesc a ține la nevinovăția, la curățenia sufletului și a corpului, în acest scop întâmpină, ca cei mai periculoși neprieteni: moleșia și slăbiciunea voinței; căci e dovedit că adesea moleșii sunt lași și lașii sunt mișei fără voință iar în viforoasele încercări ale dorințelor trupești, devin cei mai servili în îndeplinirea dejositoarelor înclinări, căzând victime tainicelor dorințe a voluptății și senzualității. Aș dori mult ca feciorii și fetele noastre să respingă, cu toată puterea, încercarea ce s'ar face pentru a le însuși lor moleșia și reua voință.

Eu-l propriu luptă, adesea cu succes, și tovarășul și comilitonul cel mai viguros în această luptă este energica voință spre a-și susține curățenia sufletului și a corpului, încât acest tovarăș o consideră ca o sfântă mândrie și nemiloasă adversară a poftirilor senzuale.

Și păgânii chiar puneau mare preț pe astfel de simțimente eroice ale tinereții, și cel mai nobil îndemn al unei inimi feciorești era ideea și voința eroică pusă în serviciul virtuții și pornită în luptă contra vișilor. Așa știm, că pe timpul înțeleptului Socrate ajunsese tincriimea la înălțimea moralității, căci li-se netezia calea și oțelise voința de a ști alege între ceace este strict moral și între ceace e frivol; iar ca să fiu înțeles de tinerețe, îi voiu aminti de o asemănare îmbibată de simțimant, e adevărat istoria cu eroul Hercule, care ajungând la răspântie, e pus la grea încercare de virtute și vișiu.

Hercule e în istoria antică a Grecilor, simbolul puterii, fiindcă posedă acest erou o musculatură ce

dovedia o putere extraordinară, cum o știm și'n „Testamentul vechiu“ despre Samson. Dar el se consideră ca cel mai puternic erou al anticității, pentru că dovedise cele mai distinse simțiminte cavaleresti, și condus de acestea își croise ca ocupație a vieții și întru binele omenimei, a lupta cu toată energia contra monștrilor, strigoilor și a celor răi, de și pentru el personal aceste fapte măntuitoare nu-i aduceau vr'un câștig real, decât mai ales lucru obositor și periculos. Din pricina generosității sale neînvinse, viața sa e abundentă în eforturi și suferințe felurite și abia după moartea sa primește de la tatăl său, zeul Joie, ca recompensă a eroismului darul nemuririi, numele de erou, pentru faptele sale eroice. Crescuse în munți ca păstor de vite și devenise un fecior puternic, așa că întrecea pe toți în putere; iar ochii-i scăpărau foc. Mai avea mare desteritate în mâniarea arcului și improșcarea cu prașchia, așa că nu da greș vr'odată.

Trebuie s'o știm însă, că Hercule era pururea îngândurat și doria mult să afle adevăratul scop întru a veștii și tot în tovarășia acestui gând pornise într'o zi pe o cale, când deodată i-se atașează două femei cu înfățișare ademenitoare. La una se putea, la prima privire, observa, că aparține femeilor oneste și nobile, căci însăși fața îi împodobia grația și modestia; iar ținuta-i îi indica nevinovăția, și vestmintele ei nu arătau remășițe de murdărie. Cealaltă era contrastul întrupat, căci era vanitoasă și'n ținută dovedia deșertăciune, amor propriu, îndrăzneală; iar în îmbrăcăminte era provocătoare, vorbea fără a mai lăsa și altora a lua parte la conversație, și n'avea rușine, așa că'n întreaga înfățișare dovedia ceva comun și deșert.

Drumul pe care pornise voinicul, deodată se desface în două căi deosebite, așa că acesta sta nedumerit neștiind pe care cale să meargă; iar îndrăzneța observând perplexitatea lui, îi strigă de tot intim: Ce stai nedumerit, urmează-mă și mă consideră de amic și povățuitoare, și eu te voi purta pe drumul cel mai comod și plăcut, încât nici când nu vei regreta că m'ai însoțit; iar pe lângă aceasta nu vei avea de suportat grija pentru ziua de mâne, nici vei fi ocupat cu gândul pentru existență. Mâncări bune și delicioase, beuturi întăritoare și recoritoare și muzică plăcută îți va încânta auzul și ochilor tăi se vor îmbia tablouri și priveliști ademenitoare. Apoi îți mai promit așternut pururea călduț și moale, și toate le vei câștiga fără muncă corporală ori silință spirituală; căci eu ezopez prietenilor mei orice libertate și bucurie.

Surprins de atâta îmbelșugată dărnicie și promisiuni ademenitoare, voinicul o întrebă neincrezător: „Oare mi-ai putea împărtăși, tu femeie necunoscută de unde ești și cine ești și cum te cheamă? Ea îi răspunde: „Amicii mă numesc fericirea, — se înțelege însă — că vișiu și depravată îmi zic neprieteni“.

Intr'aceea se apropie de tiner și cealaltă femeie și cu demnitate și multă modestie se întoarce spre Hercule,

și-i zice: „Nu fă astfel, ci griji și-mi urmează mie, că eu sunt virtutea! De-o-camdată nu-ți promit împlinirea dorințelor, căci urmându-mă vei avea muncă oboșitoare, având de suportat grele lupte, supunându-ți corpul la mari încercări, ca prin stăruința și sudoarea feții tale să devini folositor voinței mele. Ai să mai ști, că Zeii nu acordă nici o recompensă cuiva, dacă aceea nu e îmbinată cu muncă și ostăneală; căci de intenționezi a câștiga bunăvoința Zeilor, ai să-i venerezi, și voind să fi iubit de amici trebuie să le prestezi serviiți, voești a fi stimat de concetățeni, ești necesitat a le fi folositor, apoi de voești a fi admirat pentru virtutea ta, îngrijește-te să le fi binefăcător. În fine, dacă corpul tău vorești să-ți fie de folos, nisuește-te a-l face solid prin continuă activitate și nu să-l moleșești prin odihnă“.

Cealaltă însă o întrerupse batjocuritor: „Vezi, dragă Hercule, ce cale lungă, colțuroasă și murdară e aceea ce duce la onor și nume bun, cum ți-o oferă această femeie. Eu — dimpotrivă — ca să ajungi la fericirea dorită te conduc pe o cale scurtă și mai ușoară“. „Nefericit-o!“ îi zice oirtutea; — spunemi vreun bine ce l-ai posedat tu? Tu, carea te nutrești cu o unică dorință, fără — să aștepti a ți-se îndeplini cele dorite, să mănâci fără să fi avut foame, or ca să beai mai nainte de a te ajunge setea; iar ca să mănâci cu poftă, îți procuri bucătari isteți și ca să poți bea cu plăcere îți procuri — cu bani grei — vinuri alese. Și apoi nu există pat moleșitor pentru tine măcar că nu te-a atins oboseala, ci mai mult te plictisești și de aceea cauți cu zor după somn. Apoi îți mai sfătuești prietenii să-și petreacă nopțile, ca apoi o parte din zi să doarmă, de aceea consoții tăi încă din tinerețe devin fără vlagă și îmbătrânesc fără rost. Iși mai duc tinerețele în negrijă, ca ulterior să-și târăie bătrânețele oboșiți, rușinați de cele comise și ruinați moralicește. De aceea, deși ești nemuritoare, dar te-or abandonat Zeii și omenimea te disprețuește. Până acum n'ai avut parte de vr'o laudă, or de vr'o faptă bună care să-ți încununeze viața ta. Eu, dimpotrivă sunt artistului o consoată și protectoare mult apreciată, apoi o sinceră veghietoare părintelui cu familie numeroasă, precum și o prea iubită sfătuitoare celor ce servesc lumii. Amicii mei se bucură pururea d'un apetit de invidiat în ce privește mâncarea, căci nu sunt trândavi, ci foarte muncitori și numai după o oboseală zdravenă se folosesc de nutriment și beutură. Tinerii astfel trăiesc că au totde-una aprobarea binevoitoare a bătrânilor și aceștia fiind mult respectați de tinerime, amintindu-și cu plăcere de faptele bune, îndeplinite de dânșii; iar prezentul le pricinuește bucurii în ocupațiile lor zilnice. Și tot prin intervenția mea sunt aceștia prețuiți de către Zei, de prieteni iubiți și venerați de patrie; iar de li-se apropie sfârșitul temporal, nu vor fi acoperiți cu pământ ca niște fi dați uitării, ci sunt preamăriți și serbătoriți și urmașii le conservă memoria pe vecie. Deci te sfătuesc Hercule iubite, însoțește-mă spre o astfel de viață, că numai așa câștigi suprema fericire!“

Eu susțin că a-ți ghicit cui a urmat nobilul Hercule; iar alegerea a făcut-o fără esitare sau trândavă gândire și a devenit cu un renume mare.

Dar vorbindu-vă aici, îmi vine voia a vă întreba, că în oara hotăritoare, când ajungeți la răspântii și va fi de ales între virtute și vițiu; ce veți alege? Căci bine să mă înțelegeți: asemănarea ce vi-o espusei e din izvor păgân, dar se potrivește și nouă, când amintim despre virtutea virtuților, or vițiul vițiilor.

Multe motivări se pot înșira, precum și mijloacele și fructul unei inimi inocente, cu suflet și corp curat, cari ni-se pun în perspectivă; dar vor fi esistând sumedenii de cauze și pricini cari tind a ademini un tiner ca să-l seducă la o mărire și un noroc efemer și fals, ca așa să-l încătușeze spre patimă și cătră vițiile cele mai urâte și aceasta fără pic de scrupul și cu consecințe detestabile.

Și totuși școala aceasta a tinerimei — despre virtute — ce o aflăm în era păgână, e adevăratul limbajiu a unei minți firești și a esperințelor ce s'au câștigat în viață.

Eu, chiar din motivul că o seamă din omenimea creștină și-a însușit un spirit contrar doctrinelor creștinismului și un fel de neîncredere în ceea-ce propovăduște Biserica creștină, v'am pus în vedere viața acestui nobil Hercule, ca îndemn să aveți spre asemenea voinți de eroism. Deci fiecarele s'o știe, fecior și fată, că Dumnezeu dăruiește binele numai celui ce muncește și se ostenește spre a-și câștiga adevărata și neperitoare bogăție. Vrednicia se adeverește prin muncă continuă și fără stăruință nu va fi nici recompensă. Buruiana patimei și a vițului răsare și'n drum, pe când floarea virtuții pretinde sânguință și cultivare rațională. Durere, că mulți se sperie de ostăneală și abnegație; iar aceștia lași se zic. Laș e cel trândav și leneș. Celce învinge acestea, câștigă mana vieții și grația divină.

(Urmează).

Circulare

din anii 1796—1928, după alfabet

Preotul nostru Isaia Popoviciu din Silha, consilier onorific al Consiliului eparhial, ne pune la îndemână diverse ordine-circulare, începând cu anul 1796 și până în timpul de față. Le publicăm întocmai după resunările făcute de zelosul nostru preot, spre a fi de folos și — poate — de îndemn spre muncă și conștiențiozitate și altor colegi ai săi.

† **Administrarea** episcopiei Verșeț se concrede arhim. Marșireviciu. 17 Aug. 801.

Albina, apare în Peșta sub protectoratul lui Mocioni 563/866.

• † **Apel** pentru înființarea alumneului în Timișoara 236/768 protopresb.

Agitațiuni politice să nu se facă prin predici. 499/876.

Adeverinția (quitanță) despre plățirea impozitelor agricol, global și profesional, să se trimită pre anul în

curs până la finea lui Aprilie pe primul semestru și până la finea lui Iulie pe al 2-lea semestru 2714/924.

Aruncuri com. și comitatense; în baza art. XXII 886 §. 138 sunt scutiți preoții după sesiunile parohiale.

Arandarea protopresbiterelor 1133/890.

Asigurarea edificilor bisericești art. 4 Regulamentul afacerilor epitropești din 1926.

Altariu. Preoții să grijească de curățenie, să scoată din altariu toate lucrurile de prisos, și să nu permită aninarea de cunuri pe templă 4386/910.

Altariu. Mirenilor nu li este permis a intra în altariu nici a bea sau a mânca. Ear crâșnicilor, cantorilor și epitropilor să li se cetească rugăciunea adusă la ordinul present 1261/867, 4396/910.

Ajutoriu de stat (congrua) nu se poate sechestra nici dacă se oferă de bună voie. 4186/904.

✦ **Averea bisericeii rămâne a ei, și atunci, când cea mai mare parte a credincioșilor ar trece la unire; art. XX din 1847/8 §. 7, și decretul regal din 28. III. 867 Nru 11.124.**

Aucta școlară să o plătească com. bis. 464/886 și 1096/887.

✦ **Apel.** Episcopul Raiacici face un călduros apel pentru ajutorarea Logojenilor, când în 1842 au ars 200 case și turnurile bis. ort. 25. III. 842.

Arătare la protopop se face când la căsătorii miste creștinul nostru a dat revers ca și crește copiii în altă lege 365/897.

Apel pentru internatul pedagogic din Caransebeș; să se adune colecte 4380/901.

Apelațiunea la Consistoriul metropolitan să fie însoțită cu 40 cor. 5643/909.

Biblia apare la Sibiu 14. XI. 866.

Botezarea copiilor din alt sat; să se aducă la cunoștința preotului respectiv până în 8 zile.

Botez, norme de observat la punerea numelor, 1780/901, 5919/910. Numele de botez, întrucât nu s'au botezat până în 8 zile, are să-l anunțe la matriculant până în 2 luni art. de lege XXXIII din 1894 §. 42. Până în 8 zile se anunță numai nașterea pruncului.

Baptiștii aprobați de guvern 3485/906, 3403/928 B.

✦ **Biserica ort.** e pusă în rând egal cu celelalte biserici din patrie 21. II. 846, consist.

Bisericii ort. i se recunoaște dreptul de a-și regula afacerile ei bis. școlare și fundamentale art. de lege XXXVIII din 1868, apoi legea și statutul bis. ortodoxe 5 Maiu 1025.

Botezarea unui jidov cum are să se facă și să se dea Extras 1176/891.

Baptiștii nu pot pune pe casa lor de adunare inscripția „Comuna bis. baptistă” 3818/926.

Boale sifilitice, tratament gratuit 3103/924.

Conferințele preotești; începutul lor 4397/906 B. Apoi vezi Statutul de org. a bis. ort. art. 81 din 1926.

Cununile tinerilor din alte comune numai după petrecere de 6 săptămâni în parohie se pot face 1007/899.

Catihisațiunea, să se propună prin preoți 501/869, 669/919, 4437/922.

Cimiterii; legea despre facerea gropilor, criptelor, desgroparea morților și transportarea lor 499/876 consist. și 16812/876 min. de culte, conține 124 §.

Cântăreți. Preoții să grijească de pregătirea de cântăreți pentru bis. 8791/914.

Cununi dela morți să nu se mai atârne în bis. 4396/910.

Concediu, pe cât timp pot căpăta preoții 2781/904.

Concubinatele; a da mână de ajutoriu autorităților administrative la stărpirea lor 135/895, 2658/895, 3262/908.

✦ **Cununile** să nu se facă până nu știu tinerii rugăciunile 11. III. 796. 24 X. 812.

✦ **Catihisarea** să se facă în toată Dumineca d. amiazi 23. VII. 802.

Concubinii nu pot figura între membrii adunării parohiale 948/887.

✦ **Cercetarea** regulată a bisericii se ordonează prin municipiul Caraș 28. IV. 1828.

Condica parohială să se facă în toate comunele 7517/914.

Cântarea în biserică; să nu se schimbe cuvintele 565/867 și 3039/907.

Casurile de moarte neinduse în matricule, dă primăria adevărta 811/876.

Crime și delict. Legea codului penal cu privire la funcționari civili și preotești Nru 807/880.

Convenția episcopescă să se rescumpere. 1761/891.

Crucea roșie, apel la contribuire 824/881.

Cadastru, rectificarea lui 520/883.

Căsătoriile pur civile să se aducă la cunoștința Consistoriului în tot anul. 1418/896.

Conscriptia parohială să se poarte exact, iar unde nu e, să se facă. 4317/904.

Clădirea de case proprii pe fonduri parohiale se oprește 712/868.

Calendariu; Schimbarea lui anul 1924.

Căsătoria a III-a trebuie dispensație 3942/925.

Coliva să se facă din grâu. 3581/925.

Canonul 139 Cartagena, părășii preotului, ce nu pot dovedi la prima acuzare, nu se mai primesc la alte acuze. Ear can. 137 Cartagena spune că între părășii preoților se primesc numai oamni cinstiți.

Cualificația preoților. 2009/910.

Cimiteriu. Preoții pot sluji numai în cimiteriul confesiunii lor, art. II/1864 și se dă termin spre a face cultele cimiteriu. 2757/924.

Ș T I R I

Locale. Ziua de 1 Decembrie s'a serbat, în orașul nostru, cu toată demnitatea. Laorele 11 s'au adunat la biserica catedrală elevii tuturor școalelor, autoritățile civile și militare. Doxologia s'a săvârșit în prezența PP. SS. LL. a Domnului episcop și a Arhiereului vicar episcopesc Filaret Musta, de către preoții-protopresbiteri Andreiu Ghidiu, Romul G. Ancușa și Dr. Ștefan Pop; presbiterii Liviu Cornean, Petru Bancea și diaconul episcopesc Teodor Roșca. După rugăciunea de mulțumită Prea On. Domn Romul G. Ancușa protopop, consilier eparhial, a ținut o însuflețită cuvântare despre importanța acestei zile, dela care a început o eră nouă în viața poporului nostru românesc. S'au ținut apoi diferite serbări naționale, imbinată cu declamări coruri și conferențe.

La Academia noastră teologică a vorbit interesant păr. diacon episcopesc, profesorul Ioan David, făcând

istoricul luptelor noastre politice și încoronarea lor biruitoare la Alba-Iulia, acum zece ani.

La liceul „Train Doda“ directorul liceului, Dl. Ioan Penția a ținut o admirabilă conferință despre *ideea unității*; despre evoluția acesteia la popor — unde se oglindește minunat în poezia lui populară și menținerea mureu trează a acestei idei prin scriitori și în genere, prin toți oamenii de carte, ce i-a avut poporul nostru român.

*

Duminică după amiază, „Soc. femeilor ortodoxe“ a ținut a 3-a sa șezătoare din Post. După oficierea Vecernei-mici a conferențiat părintele profesor Gheorghe Noaghea, dezvoltând porunca 8-a din Decalog „Să nu furi“. Plecând dela realitatea tristă a vremilor în care furturi, furtișaguri, defraudări și escrocherii bântuie ca un rău de neînving, conferențiarul cercetează metodic, pas cu pas, cauzele acestor păcate. Cauzele felurite, câte sunt își au toate origina în lipsa de educație a conștiinței morale. Dezvoltarea și întărirea acesteia ar face să înceteze păcatul luxului, care bântuie mai ales printre femei; păcatele iubirii de argint și antipodul acestuia sgârbenia, care au deopotrivă urmări funeste asupra caracterului moral în dezvoltare.

Conferențiarul conchide la aceea, că școala cot la cot cu ceilalți factori educatori, trebuie să tindă într'acolo încât să dea mai multă *educație morală-sufletească* elevilor; căci dacă este importantă educația fizică, aceasta nu trebuie să întrecă cantitativ educația religioasă-morală, a elevului!

Luni, după masă la orele 6 s'a ținut, în sala de gimnastică a liceului din Loc, întâia conferință a Cercului Didactic. A vorbit Dl. profesor universitar, rector al Universității „regele Ferdinand I“ din Cluj, *G. Bogdan-Duică*, despre *Eftimie Murgu*. Născut în Rudaria, Eftimie Murgu a făcut școala în Mehadia, Logoj și a isprăvit-o la Pesta cu dreptul. Mediul grăniceresc în care s'a născut și a crescut i-a imprimat, pentru totdeauna caracterul său impulsiv, pururea gata de luptă. Din cauza acestei firi vehemente n'a putut funcționa mai mult decât un an ca profesor de filosofie la universitatea din Iași. Trecând la București și nereușind revoluția proiectată cu mai mulți fruntași politici români, între cari cel mai de seamă era Câmpineanu, se înapoiază în Banat. În vremile marelor revoluții sociale pela 1848, Eftimie Murgu, cunoscând pericolul slav, care amenința în deosebi pe bănățeni, el se aliază cu Kossuth făcând revoluție comună cu Ungurii — desbinându-se astfel de ardelenii lui Iancu cari luptau contara acestora. După ce însă Murgu vede, că Ungurii îi înșală buna lui credință, el depune armele în fața generalului Bem. — Proseris și condamnat la moarte, numai cu greu — prin intervenția pretenilor săi reușește să scape dela moarte, făcând totuș patru ani de temniță. Eșit din închisoare mai vine odată în Banat cu ocaziunea unei alegeri de deputat la Logoj; suferind însă înfrângere și deci o mare decepție morală, se duce îndărăt la Pesta, unde continuă să facă advocatura până

la sfârșitul zilelor sale. Cu toată viața lui zbuciumată, mereu în luptă, Eftimie Murgu este și scriitor. Broșurile lui în care combate, punct cu punct aserțiunile unor istorici germani îndreptate contra latinității noastre, au servit ca bază, învățaților noștri de mai târziu pentru documentarea acestei latinități și au servit și scriitorilor străini, cari se provoacă des la părerile lui Eftimie Murgu.

Joi, în 6 Decembrie, serbătoarea marelui ierarh Nicolae la sf. liturgie, s'a oficiat parastas pentru fericit adormitul episcop Nicolae Popea.

După masă, în cadrul conferințelor religioase organizate de „Soc. femeilor ort. naționale“ a vorbit păr. diacon episcopesc Teodor Roșca. Conferința sa despre viața și faptele sfântului Nicolae a găsit un bun model pentru dezvoltarea virtuților frumoase creștinești, cu care a fost împodobit acest sfânt Părinte. Intre aceste virtuți, cea mai caracteristică i-a fost caritatea, dragostea pentru aproapele, pentru cei neajutorați și săraci, cărora și-a împărțit întreaga sa avere. Face un călduros apel la mame, în puterea cărora este formarea și încurajarea acestor virtuți, în inimile copiilor lor.

Serbarea memoriei Metropolitului Andreiu Șaguna. Studențimea noastră teologică dintr'un respect pururea treaz și dintr'un tradiționalism vrednic de laudă și-a însușit dreptul nedisputabil de a serba an de an, cu toată demnitatea cuvenită, din prilejul zilei de sfântul Andreiu, memoria marelui Păstor al Bisericii noastre din Transilvania și Banat, Andreiu Șaguna. La 10 ore s'a celebrat parastas pentru linișteasu fletească a marelui Metropolit, la care parastas au participat clericii noștri în frunte cu profesorii de Academie. Inapoiși dela catedrală clericii au serbătorit această pie onomastică în cadrul societății lor de lectură „Ioan Popasu“. Cuvântul de deschidere al ședinței festive l-a rostit președintele societății, părintele profesor Ioan David. Corul a întonat o rugăciune, apoi alte cântări între cari culminează mureu neîntrecuta cântare „Lui Andreiu“ de compozitorul Antoniu Sequens. Intre aceste puncte de cor îmbinate cu declamări potrivite — vice-președintele societății a ținut o disertație vorbind despre „Viața și activitatea lui Andreiu Șaguna“.

„Pârvovana“ Institut de Credit și Economii ca societate pe acții.

Anunț.

Subsemnata „Pârvovana“ Institut de credit și economii ca s. p. a. aduc la cunoștință tuturor deponenților, că cu 1 Ianuarie 1929 reduc la depuneri procenturile cu 2% la sută amăsurat duratei de fructificare, mărimei depunerilor și a timpului de abdicere.

Impozitul după depuneri, cade în sarcina deponenților, scăzându-se din dobândă.

BIBLIOGRAFIE

Au apărut și se pot comanda de la Librăria diecezană din Caransebeș: **Cărțile de Religie** de Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea, întocmite după Programă analitică ministerială a învățământului primar sancționată cu decretul regal Nr. 2244 din 25 Iunie 1925, și aprobate de Consiliul eparhiei ort. române a Caransebeșului cu ord. Nr. 4482 din 4 August 1928, — pentru:

1. Școalele de copii mici și clasa I. a școlii primare. Prețul Lei 10
2. Clasa II. și III. ale școlii primare. Prețul Lei 10
3. Clasa IV. a școlii primare. Prețul Lei 10
4. Clasele V. VI. și VII. ale școlii primare. Prețul Lei 15.

Sub tipar:

Carte de Religie pentru școalele de adulți și pentru școalele de ucenici.

Cărți de Religie pentru licee și școale normale, întocmite de aceiași autori, după noua Programă analitică:

1. Istoria Testamentului Vechiu pentru clasa I.
2. Istoria Testamentului Nou pentru clasa II.
3. Istoria bisericească pentru clasa III.
4. Istoria bisericii române pentru clasa IV.
5. Dogmele și Liturgica bisericii ortodoxe pentru clasa V.
6. Morala creștină și Dreptul bisericesc pentru clasa VI.
7. Apologetica creștină ortodoxă pentru clasa VII.
8. Metodica Religiei pentru clasa VII a școlilor normale.

Colinde, Cântece de stea, Cântece de ale Irozilor etc. ediția VII îmbogățită, de Nicolae Gh. Velcu, învățător pensionat.

Apariția *colindelor* în ediția VII-a sunt cea mai grăitoare dovadă, că ele sunt mereu cerute de către credincioși iar culegerea învățătorului pensionat N. Gh. Velcu este bine apreciată.

Se poate comanda la **Librăria diecezană din Caransebeș.**

Comitetul Școlii Normale de învățatori din Caransebeș.

No. 530/28-29

Concurs.

În baza deciziei Comitetului Școlii Normale de învățatori din Caransebeș, se scrie concurs pentru conferirea bursei Antoniu Sequens în suma de 2070 Lei. Sunt îndreptățiți a reflecta absolvenții Școlii Normale din Caransebeș, cari urmează cursurile unei școli superioare de muzică (Conservator ori Academie). Cererile sunt a se adresa Comitetului școlar al școlii Normale de învățatori din Caransebeș însoțite de Certificatul Academiei sau Conservatorului, care dovedește frecventarea cursurilor.

Caransebeș, la 3 Decembrie 1928.

Gh. Repede
Președinte.

Iuliu Vuia
Secretar.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția c. f.

Nr. 2879/1928 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Miron Novac repr. prin Dr. Ernest Roth contra următorului Ioan Patașan din Caransebeș, la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza §§. 144. 146. 147. din legea LX. din 1881, asupra 1/3 părți din imobilul înscris în c. f. a comunei Caransebeș (din circumscripția Judecătoriei mixte Caransebeș) No. coalei c.f. 2411 și anume: A. I. 1-2 No. top. 1778 Grădină în intravilan 370 stp. — No. top. 1779 Casa No. 263 în intravilan de 62 stp. cu prețul de strigare 25.000 lei;

Pentru încasarea creanței de 300 lei. capital, interese de 12% de la 25 August 1926, spese de proces și de executare, de 185 lei, 50 bani, fixate până acum, spese de 124 lei fixate acum pentru cererea de licitație, asupra 1/2 parte cu dreptul de susținere viageră, intabulat în favoarea lui Constantin Isac și Elena Isac.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunei, în ziua de **25 Ianuarie 1929 ora 9** în localul oficial al cf.

În baza § 150 legea LX. din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de jumătate resp. două treimi din prețul strigării (§ 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare, în numerar sau în efecte de cauție, socotite pe cursul fixat de §. 42. LX. 1881, ori să-i predea aceluiaș delegat chitanță de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§. 147. 150. 170. legea LX 1881, §. 21 XLI 1908).

Caransebeș, 4 Oct. 1928.

I. Virágh mp. jud. cons.

pentru conformitate
L. Bria p. dir cf.

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

No. 2881/1928 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următoarea firma Em. B. Kepich succesorul Caransebeș, contra următorului Iuliu Mimler din Caransebeș la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza §§ 144. 146. 147. din legea LX din 1881, asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Caransebeș (din circumscripția judecătoriei mixte Caransebeș) No. coalei cf. 2204 — și anume: A. I. 1-2 No. top. 4993/2 Grădina la Teuș de 718 stp. și No. top. 4993/3 Casă la Teuș cu No. S/4 de 184 stp. prețul de strigare 250.000 lei;

Pentru încasarea creanței de 566 lei, capital, interese de 12% de la 15 Aprilie 1927, spese de proces și de executare de 291 lei, fixate până acum spese de 149 lei, fixate acum pentru cererea de licitațiune; precum și pentru încasarea creanței de 160 lei, capital și accesorii a Matildei Iuliu Mimler născ. Schmidt; — pentru 213 lei, capital și accesorii a lui Marcu Merazzi din Caransebeș. —

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, în ziua de **25 Ianuarie 1929, ora 10** în localul oficial al c.f.

În baza § 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de jumătate resp. două treimi din prețul strigării. (§ 26 XLI. 1908.)

2. Cei cari voese să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauție socotite, pe cursul fixat în § 42, LX: 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (§ 147. 150. 170 legea LX din 1881, § 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 3 Octombrie 1928.

I. Virágh m. p. jud. cons. pentru conformitate:

L. Bria p. dir. c. f.

De-a dreptul dela fabrică

au sosit la librăria diecezană brâne preoțești în roșu și albastru de unde se pot comanda cu prețuri moderate.

Aducem la cunoștința On. public cetitor, că

CALENDARUL

ROMÂNULUI

pe anul

1929

anul al XLI-lea a apărut și se află de vânzare la Librăria noastră Diecezană pentru prețul de 32 Lei. Calendarul Românului este cel mai vechi și mai bine redactat calendar din părțile bănățene, care și de astădată apare cu un bogat material literar, ș e m a t i s m u l diecezei noastre, târgurile din Bănat și Ardeal etc.

Tip. și Librăria Diecezană din Caransebeș

FABRICA (ATELIER) DE LUMINI A EPARHIEI CARANSEBESULUI

În fabrica (atelier) de lumini, înființată de Consistoriul nostru eparhial, se află de vânzare lumini de ceară curată, în diferite mărimi și grosimi. Recomandăm credincioșilor noștri, ca să-și procure dela această fabrică luminele de ceară curată trebuincioase la diferitele acte religioase: cununii, prasnice, pomene, cazuri de moarte, părăstase, după cum se și cere, aceasta de tradiția și cultul bisericii noastre dreptmăritoare.

Luminele se pot procura direct sau dela și prin epitropiile parohiale la **FABRICĂ** cu grosul

sau la „LIBRĂRIA DIECEZANA“ cu grosul și cu bucata.